
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ TÜRKÇE EĞİTİMİ PROGRAMI SON DEĞERLENDİRME VE ÖNERİ RAPORU

1. Amaç ve hedefler

Daha önce belirlenen amaç, hedef ve mezundan beklenen yetkinliklerin iç ve dış paydaş görüşleri alınarak 2017 yılında yeniden gözden geçirilmesi; eğitim programını UÇEP 2014 ile uyum analizlerinin yapılmış olması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. 2017 de yapılan gözden geçirme çalışması sonuçlarının raporlanarak öğretim üyeleri, öğrenciler ve diğer paydaşlarla paylaşılmasını
2. UÇEP ile eğitim programının karşılaştırılması çalışması sonuçlarının raporlanması ve gerekli program değişikliklerinin en kısa sürede gerçekleştirilmesini öneriyoruz.

2. Eğitim programı

Fakültenin özerk olarak düzenleyip uyguladığı eğitim programında amaç ve hedeflere yönelik kuramsal ders ve uygulama yöntemlerinin geniş bir yelpazede çeşitlilik göstermesi, öğrenci merkezli yaklaşımlarla desteklenmesi, eğitim programında alan içi ve alan dışı seçmeli derslere yer verilmesi, bağımsız çalışma saatlerinin tanımlanmış ve bazı stajlarda öğrencilere önerilen görevlerle yapılandırılmış olması, eğitim programının topluma yönelik öğeler içermesi, ilk üç yıl için yatay ve dikey entegrasyonun sağlanması yanında davranış ve sosyal bilimlerin de programa entegre edilmesi, kanıta dayalı tıp dersleri ve uygulamalarının yer alması, hekimlik uygulamaları, modüller, seçmeli ders ve stajlar gibi öğrencinin kendi kendine öğrenmesini destekleyen yaklaşımlar aracılığıyla SMG ve yaşam boyu öğrenme motivasyonu kazandırma çabaları güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Tıp eğitiminin klinik öncesi yıllarında alan içi seçmelilere de yer verilmesini,
2. Öğrencinin hasta ve toplumun sağlık sorunlarıyla, tıp eğitiminin erken dönemlerinden başlayarak karşılaşmasını sağlamak için toplum içerisinde eğitim fırsatları yaratılmasını,
3. Tıp eğitiminin klinik yıllarında yatay ve dikey entegrasyon oluşturmak için çaba gösterilmesini,
4. Planlanmış meslekler arası eğitim fırsatlarının yaratılmasını öneriyoruz.

3. Öğrencilerin değerlendirilmesi

Ölçme değerlendirme yöntemlerinin belirlenmiş, yıllara/aşamalara göre tanımlanmış ve web sitesi, ders kurulu/staj tanıtım dersleri veya rehberleri aracılığıyla öğrencilere duyurulması, öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından iyi bilinmesi, Kuramsal yazılı ve sözlü sınavlar, yapılandırılmış klinik sınavlar, ödev, sunum, proje, staj karneleri gibi çoklu sınav yöntemlerinin kullanılması, Tıp eğitiminin klinik yıllarında yoğunlukla yapılandırılmış sınavların kullanılması,

Çoktan seçmeli soruların madde analizlerinin yapılarak soru sahibi öğretim üyeleriyle paylaşılması, ilk üç yılda yapılan yazılı sınavların soru ve cevaplarının öğrencilere ilan edilmesi, bazı klinik stajlarda sınav sonrası soru tartışma saatlerinin bulunması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Farklı anabilim alı veya öğretim üyelerinden alınan sorularla gerçekleştirilen yazılı sınavlarda basım öncesi bir gözden geçirme mekanizmasının oluşturulmasını,
2. Öğrenim hedefleri veya konu başlıkları ile yapılan sınavların içeriğinin nasıl eşleştiğini gösteren sınav matrislerinin kullanılmasını,
3. Klinik yıllarda tüm sınavların yapılandırılmış hale getirilip uygulanmasını,
4. Öğrencilerin bireysel gelişimlerinin izlendiği ve geribildirim verildiği biçimlendirici sınav yöntemlerine de programda yer verilmesini,
5. Farklı branşlara ait bilgileri entegre etme becerisini ölçmeye yönelik, farklı branşlardan öğretim üyelerinin katkı sunduğu soru/sınav örneklerinin oluşturulması ve kullanılmasını,
6. Ölçme değerlendirme uygulamalarının yararlılığının sürece katılanlar tarafından değerlendirilmesini ve izlenmesini öneriyoruz.

4. Öğrenciler

Her dönem için öğrenci temsilcilerinin seçimle göreve gelmesi ve eğitimle ilgili kurullarda yer alması, her öğretim üyesine her sınıftan birer öğrenci verilerek bir danışmanlık sistemi oluşturulması, üniversite bünyesindeki merkezlerle psikolojik danışmanlık ve kariyer danışmanlık hizmeti verilmesi, öğrencilere yeterli düzeyde sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlik olanakları sağlanması, öğretim üyesi-öğrenci etkileşimini güçlendirmek amacıyla çeşitli kutlama ve etkinliklerin düzenlenmesi, her sınıf için yılda iki kere iletişim toplantılarının gerçekleştirilmesi, sosyal medyanın yaygın ve etkin olarak kullanılması, öğretim üyelerinin öğrenciler tarafından kolayca ulaşılabilir olması ve bunun bir kurumsal kültür ögesi haline gelmesi, ihtiyaç sahibi öğrencilere burs olanaklarının sunulması fakültenin güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Koordinatörler kurulu dışındaki eğitimle ilgili kurullarda da öğrencilerin yer aldığı toplantıların gerçekleştirilmesini ve tüm kurulların toplantılarına öğrencilerin şartlar elverdiği ölçüde katılması için çaba sarf edilmesini;
2. Fakülte içerisinde oluşturulan danışmanlık sisteminde öğrenci ve öğretim üyelerinin elektronik olarak karşılıklı iletişimine izin verecek bir yazılım geliştirilmesini, danışman-öğrenci buluşmaları için eğitim programında (dikey bir koridor açılarak) yer ayrılmasını,
3. Fakülte tarafından öğrencilere önerilen, gerçekleştirilmesi için eğitim programında yer ayrılan ve akademik başarıya katkıda bulunması sağlanan sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesini öneriyoruz.

5. Program değerlendirme

Fakültenin kendine özgü hem nitel hem de nicel verilerin ele alındığı kapsamlı bir değerlendirme sisteminin bulunması, öğrenci ve öğretim üyelerinden sistematik olarak alınan geribildirimlerin ve öğrenci başarısının ilgili kurullarda değerlendirilip ilgili taraflarca paylaşılması ve gerekli değişikliklerin yapılması, fakültede bir kalite kültürünün yerleşmeye başlaması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde; program değerlendirme kapsamında daha fazla sayıda mezunla iletişime geçilerek görüşlerinin alınması önerilir.

6. Öğretim elemanları (akademik kadro)

YÖK tarafından belirlenen kriterler ve Çukurova Üniversitesi'nin belirlediği ek kriterler kullanılarak gerçekleştirilen atama ve yükseltmelerin kısa sürede ve hak ediş sırası gözetilerek gerçekleştirilmesi, öğretim üyelerinin bilimsel faaliyetlerinin yılda bir kez düzenlenen akademik faaliyet raporu ile, eğitim hizmet faaliyetlerinin her ay düzenlenen raporlarla, eğitsel performanslarının öğrenci geribildirimleri ve C cetvelleri üzerinden izlenmesi, araştırma görevlilerinin öğretim üyeleri gözetiminde mezuniyet öncesi tıp eğitiminin yürütülmesinde eğitici olarak görev yapmaları, eğitici gelişim programları düzenleyebilmesi, yönetimin bu tür eğitimlerin düzenlenmesini ve katılımı desteklemesi, eğitici kadronun %75'inin bu eğitimleri almış olması, istekli bölümler için yerinde, ihtiyaca yönelik, işbirliğine dayalı eğitimlerin sunulması, eğitimle ilgili kurul ve komisyonlara yapılan görevlendirmelerde eğitici gelişim programlarına katılmış olan akademik personelin tercih edilmesi, sürekli mesleki gelişim etkinlikleri için özel bir komisyon kurulmuş olması, akademik kadronun bilimsel toplantılara katılımının idari ve mali açıdan destek olunması fakültenin güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Kadro gelişimine yönelik bir stratejik plan oluşturulmasını, kadro taleplerinin iş yükü analizlerine dayandırılmasını,
2. Atama ve yükseltmeler sırasında ilk başvuruyu değerlendirecek bir komisyonun kurulmasını,
3. Araştırma görevlilerinin mezuniyet öncesi tıp eğitimindeki görev ve sorumluluklarını tanımlayan bir yönerge oluşturulmasını,
4. Eğitici gelişim programlarının etkinliğini izlemek amacıyla, eğitim alan öğretim elemanlarının kazanımlarını ne derece uygulamaya aktardıklarının belirlenmesini öneriyoruz.

7. Eğitsel kaynak ve olanaklar

Akademik yapılanma, birim, altyapı ve olanakların mevcut eğitim programını amaç ve hedeflerine uygun biçimde gerçekleştirmek için yeterli olması, Anatomi ve multidisiplin laboratuvarları yer ve donanım olarak yenilenmesi, iki adet büyük kapasiteli yeni amfi yapılmış olması, klinik eğitim ortamlarının ve karşılaşılan hasta çeşitliliğinin eğitimi yürütmek için yeterli olması, Dönem 1 den başlayarak her öğrencinin sistemli olarak bir araştırma etkinliğine katılması için fırsat sunulması, araştırma sonuçlarını paylaşmaları için öğrencilere toplantılara katılma konusunda destek sağlanması, dekanlık ve başhekimliğin eğitim odaklı işbirliği, ulusal ve uluslararası değişim programları için gerekli bağlantı ve düzenlemelerin yapılmış olması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Mesleksi beceri laboratuvarı için daha geniş fiziksel alan yaratılmasını, kadavra sayısının ve öğrencilerin kullanımına açık bilgisayar sayısının artırılmasını,
2. Simüle/standardize hasta ile eğitimin yaygınlaştırılmasını,
3. Tıp Eğitimi Anabilim Dalı kadrosuna tam zamanlı çalışmak üzere yetkin öğretim elemanlarının alınmasını,
4. Artan öğrenci kontenjanlarına yönelik düzenlemelerin yapılmasını (yeni eğitim ortamları, modelleri ya da eğitim döngüsünde değişiklikler gibi),
5. Stajyer hekimler için belirlenen görev ve sorumlulukların yönergeye bağlanmasını,
6. Erken dönemde öğrenciler için birinci ve ikinci basamak sağlık kurumlarında eğitim fırsatları yaratılmasını öneriyoruz.

8. Yönetim ve yürütme

Uzun süre tıp eğitimi ile ilgili kurullarda, eğitim becerileri kurslarında görev almış öğretim üyelerinden oluşan, motivasyonu çok yüksek bir yönetim kadrosunun bulunması, eğitim yönetimini oluşturan kurulların görev ve sorumluluklarının, destek sağlayacak birimlerin tanımlanmış olması, öğrenci işleri bürosu, sınav hizmetleri birimi ve mesleksi beceri laboratuvarında yetkin ve istekli çalışanların görev yapıyor olması kurumun güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Emek ve zaman kazanımı açısından eğitimle ilgili kurulların birbirleriyle eşgüdümünün yazılı olarak tanımlanması ve uygulanmasını,
2. Eğitimle ilgili kurullara sekreteryal destek sağlayan birimler arasında bilgi ve belge paylaşımına izin verecek bir platform oluşturulmasını,
3. Veri girişi, istatistik analizler gibi konularda özelleşmiş personel bulundurulmasını öneriyoruz.

9. Sürekli yenilenme ve gelişim

Stratejik planda gelişmeye yönelik alan ve hedef göstergelerin tanımlanmış olması, düzenli, çeşitli ve farklı düzeylerde geribildirim alınıp eksikliklerin kısa sürede ortaya konması , sağlık hizmeti sunumunda öğrencilerin eğitiminin dikkate alınması, öğrencilere gözetim altında sağlık hizmeti sunma fırsatı sağlanması fakültenin güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde eğitimle ilgili olarak stratejik planda belirtilmiş gelişim ve yenilenme hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının belirlenerek rapor edilmesini öneriyoruz.

GENEL ÖNERİLER

Aşağıda bulunan genel öneriler bugüne kadar akreditasyon için başvuran fakültelerin Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) değerlendirmeleri ile Kurum Ziyareti Raporlarındaki ortak kümelerden yola çıkarak hazırlanmış olup; 1.1.2018 tarihi itibarıyla akredite olan kurumlara özel önerilerle birlikte paylaşılması uygun görülmüştür.

1. Fakültelerimizin amaç ve hedeflerini büyük oranda yetkinlik/yeterlikler olarak tanımladıkları görülmektedir. İç paydaş olarak öğretim üyelerinin katkısının alındığı ancak öğrenci katkısının sınırlı olduğu görülmektedir. Dış paydaşların sürece katılımı anlamında fakültelerden talepler gitmiş olmakla beraber yeterli dış paydaş katkısı alabilen fakülte sayısı sınırlıdır.

Kurumsal ve eğitim programı, amaç ve hedefleri belirlenirken tıp fakültesinin sosyal yükümlülükleri göz önünde bulundurması ve özellikle öğrenciler ile dış paydaşların katılımını sağlayacak yöntemlerin geliştirilmesi ve programa uyarlanması önerilir.

2. Fakültelerimiz Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'na (UÇEP) uyum konusunda takdir edilmesi gereken bir çaba göstermektedirler. Bununla birlikte çoğu analizde sadece UÇEP'te yer alan başvuru nedenleri ve hastalık listelerinin ders programında konu olarak yer alıp almadığını gösterilmektedir.

Eğitim programının hedefleri, öğretim ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin UÇEP'le uyumunu analiz edecek düzeyde farklı yöntemlerle toplanmış verilerin bir arada kullanıldığı ve yorumlandığı çalışmaların yapılarak uyum durumun gösterilmesi önerilmektedir.

3. Entegrasyon stratejisi tüm fakültelerimizin eğitim programlarının ilk üç yılında (klinik öncesi döneminde) "sistem temelli model" üzerinden hayata geçirilmiştir. Dikey entegrasyonu sağlamaya yönelik farklı uygulamaların da daha görünür hale geldiği saptanmıştır. Öte yandan benzer bir entegrasyonun klinik dönemde sağlanabildiği programlar sınırlıdır.

Bütüncül bir yaklaşımla tüm programın, klinik dönemin kendi içinde ve ilk üç yıl ile entegrasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi önerilir.

4. Fakültelerimizin eğitim programlarında yenilikçi eğitim öğretim yöntemlerine ve öğrenen merkezli uygulamalara daha fazla yer vermeye başlanmış olması, seçmeli derslerin çeşitliliğinin artması ve programda yer verilen bağımsız çalışma saatleri ile birlikte eğitim programının ana unsurlarından sayılmaya başlanması çok olumlu bir gelişmedir. Öte yandan fakültelerimizdeki temel öğretim etkinliği eğitici merkezli, ağırlıklı olarak amfi dersi olarak gerçekleştirilmektedir.

Eğitim programının her döneminde küçük gruplarda öğrenen merkezli etkinliklere, seçmelilere ve bağımsız çalışma saatlerine çok daha fazla yer verilmesini sağlayacak düzenlemelerin planlanması ve hayata geçirilmesi önerilir.

5. Fakültelerimizde eğitim teknolojisinin kullanımı ve programlarla entegrasyonuna başlanmış görünmektedir. Eğitim programının sistematik yürütülmesine yardımcı olan yazılımlardan, teknolojinin daha fazla kullanıldığı öğrenme etkinliklerine uzanan deneyimler üretilmektedir.

Eğitim öğretim süreçlerinde öğrencilerin teknolojiyi kullanımları ile ilgili beklenti ve gereksinimleri ile eğitim programlarımızın özellikleri göz önünde bulunduran “tıp eğitimine eğitim teknolojileri ve yenilikçi uygulamaların akılcı ve maliyet etkin bir şekilde entegrasyonu”nun sağlanması önerilir.

6. Eğitim programlarında, ölçme değerlendirme etkinliklerinde, özellikle de klinik öncesi dönemde yöntem çeşitliğine belirli oranda ulaşılmış görünmektedir. Bununla birlikte klinik dönemde halen geleneksel sözlülerin ağırlıklı olduğu uygulamalarla değerlendirme yapıldığı izlenmektedir.

Ölçme değerlendirme uygulamalarının genel bir program olarak ele alınması, özellikle klinik döneminde çoklu yöntem kullanımını içerecek ve fakülte mezuniyet hedeflerini ölçülebilir şekilde sistematik olarak yapılandırılması önerilir.

7. Fakülte dekanlıklarımız tarafından her yıl yeni alınacak öğrenci sayısı ile ilgili bir değerlendirme yapılarak rektörlüklere iletildiği bildirilmektedir. Ancak devlet tıp fakültelerinde ÖSYM sınav kılavuzunda belirtilen rakamın hala önerilen rakam olmadığı ifade edilmektedir.

Yeni öğrenci kontenjanının belirlenmesi konusunun en az eğitim programının hedefleri, yapısı, özellikleri, kurumsal insan gücü ve altyapısı gibi bileşenlerin dahil edildiği sistematik bir analizle yapılması ve fakültelerin bu veriyi kaynak planlama ve yaratma süreçlerinde kullanması önerilir.

8. Tıp fakültelerinde sağlık bakım hizmeti vermenin halen, öğretim üyelerimizin görev alanlarında eğitim ve araştırmanın önünde olduğu izlenebilmektedir. Ek ödeme, atama yükseltme kriterleri, akademik teşvik gibi mekanizmalar eğitim- öğretim görevlerini desteklemede sınırlıdır.

Fakültelerimizde eğitim-öğretim hizmet alanına daha çok zaman ayırmayı ve nitelikli çalışmaları teşvik edecek, destekleyecek mekanizmaların kurulması ve mevcut uygulamaların bu yönde geliştirilmesi önerilir.

9. Fakültelerimizde program değerlendirme, öz değerlendirme, sürekli yenilenme ve gelişim kültüründe çok önemli bir ilerleme yaşandığı göze çarpmaktadır.

Sürekli yenilenme ve gelişimin kalıcı kurul ve komiteler üzerinden fakültenin sosyal yükümlülük alanlarının tümünü kapsayan şekilde sistematik hale getirilmesi önerilir.